Nr 2108

av herr Helén m. fl.
i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1973:168 med förslag till lag om ändring i lagen (1973:303) om ändring i lagen (1944:705) om aktiebolag, m. m.

Höjningen av gränsen för lägsta aktiekapital till 50 000 kronor innebär en kraftig begränsning av de mindre företagens möjligheter att använda sig av aktiebolagsformen, vilket synes vara en medvetet eftersträvad effekt. I proposition 1973:93 heter det sålunda att en företagare som inte är beredd eller i stånd att göra en kapitalinsats av denna storleksordning "bör inte tillåtas att använda aktiebolagsformen utan vara hänvisad till någon annan företagsform där han personligen svarar för företagets förbindelser".

Som närmare utvecklats i annat sammanhang (motion 1973:1933) delar vi inte detta synsätt. Enligt vår mening skall också mindre företag kunna drivas i former som begränsar det personliga risktagandet. Om sådana möjligheter inte finns är det fara för att villigheten att satsa kraft och kapital på att starta nya företag, utveckla nya produkter, pröva nya produktionsmetoder etc. avtar.

Varje engagemang innebär ju i så fall att vederbörande riskerar inte bara det satsade kapitalet utan också de personliga tillgångarna. För att ta till vara den innovationsförmåga och växtkraft som finns hos de mindre företagen bör man därför göra det möjligt även för dem att arbeta under begränsat personligt ansvar för ägarna.

Om mindre företag för framtiden enbart skall vara hänvisade till bolagsformen, där ägaren personligen ansvarar för företagets förbindelser, innebär det också att de inte ges samma möjligheter till skattefria fondavsättningar o. d. som större företag. Orättvisan i den faktiska sambeskattningen framträder då också med större skärpa.

Mot denna bakgrund motsatte vi oss vid vårriksdagen höjningen av gränsen för lägsta aktiekapital till 50 000 kronor tills riksdagen förelagts förslag om en ny bolagsform med begränsat ekonomiskt risktagande för ägarna, avsedd för mindre företag.

En sådan bolagsform bör utformas så, att de mindre företagen i skattehänseende och i vad gäller rätt till fondavsättningar behandlas på i huvudsak samma sätt som aktiebolag. Däremot bör formkraven i olika avseenden kunna göras mera begränsade, även om de måste utformas så, att behovet av insyn och kontroll från olika intressenters sida tillgodoses. Den bör vidare, om möjligt, förbehållas enbart rörelsedrivande bolag.

Samma skäl som vi i våras anförde mot en höjning av gränsen för lägsta aktiekapital för nya aktiebolag kan anföras mot höjningen av aktiekapitalet i bolag bildade före den 6 juni 1973. Därtill kommer att

behovet av eller möjligheterna att åstadkomma ett aktiekapital av den föreslagna storleksordningen är begränsade för åtskilliga av de rörelsedrivande mindre företag som i dag arbetar i aktiebolagsform. Innan riksdagen förelagts förslag om ny företagsform för mindre företag är vi därför inte beredda att acceptera den föreslagna höjningen av lägsta aktiekapital.

Med hänvisning till vad som anförts hemställer vi

att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär att förslag om ny företagsform med begränsad ekonomisk ansvarighet för ägarna avsedd för mindre företag föreläggs riksdagen före utgången av 1975,

att riksdagen om detta yrkande avslås avslår proposition 1973:168 i de delar som avser höjning av aktiekapital för bolag bildade före den 6 juni 1973.

Stockholm den 13 november 1973

GUNNAR HELÉN (fp)

SVEN ANTBY (fp)

INGEGÄRD FRÆNKEL (fp)

ROLF WIRTÉN (fp)

INGEMAR MUNDEBO (fp)

MAC P. HAMRIN (fp)

SIGVARD LARSSON (fp)
i Umeå